

Oponentský posudek na diplomovou práci

slečny Lucie Žáčkové „Disertace filozofické fakulty Německé univerzity v Praze v letech 1938/39-1945 (obor historie)“, Praha UK FF, 2006, 48 s. + 71 s. příloh.

Diplomová práce předložená slečnou Lucií Žáčkovou „Disertace filozofické fakulty Německé univerzity v Praze v letech 1938/39-1945 (obor historie)“ je věnována opomíjené problematice – dějinám německé vědy a vzdělanosti na českých zemích příkladu historických disertací Německé univerzity v Praze v období posledního roku první republiky, v průběhu druhé republiky a za Protektorátu Čechy a Morava. Toto téma takto pojaté nebylo ještě dosud uspokojivě zpracováno, byť problematika německé vzdělanosti, včetně vysokoškolského studia se v posledních letech dostává do zorného pole historiků (např. práce věnované dějinám Německé univerzity v Praze či německým technikám v Praze a Brně autorů A. Míškové, J. Peška, M. Kunštáta, P. Šišmy aj.).

Práce je založena především na studiu nepublikovaných disertací adeptek a adeptů rigorózního řízení, uložených dílem v Archivu Univerzity Karlovy, dílem v Národní knihovně České republiky – v jejím archivním depotu v Hostivaři. Práci vyjma úvodu tvoří tři nestejně rozsáhlé kapitoly. Jádro práce představuje jednak bohatě strukturovaná kapitola (pořadím třetí) zasvěcená rozboru historických disertací, jednak rozsáhlá příloha (v pořadí první). Rozbor prací je veden po linii hlediska kvantitativního i kvalitativního, podle počtu disertací, jejich vedoucích, podle autorů disertací (s kritériem trvalého bydliště, gendrového hlediska, tématického zaměření, volby tématu atd.). Obsáhlá příloha obsahuje nejen soupis 82 disertací v alfabetském pořadí, ale podle stupně dochovaných materiálů též stručná základní

životopisná data, průběh studia, název práce, datum jejího obhájení, podstatné výtahy z posudků vedoucího, případně oponenta a stručný obsah práce. Tímto dostává příloha formu regist prací z oboru historie, obhájených na německé filozofické fakultě.

Ocenění zaslouží především uvedená třetí kapitola a seznam disertací. Přesto se daná problematika zcela nevyčerpala. Snad by bylo možné v dalším výzkumu pokračovat a ještě „dohledat“, zda práce nebyly publikovány, zejména v prvních desetiletích po válce, případně jaký byl osud autorů pražských disertací. (Samozřejmě za předpokladu dostupných informací.) Práce dílčím způsobem doplňuje naše znalosti z oblasti německého studia historie za druhé světové války a je současně příspěvkem ke vztahu vědy, politiky a ideologie.

K práci mám několik připomínek. Z drobnějších uvádím: lépe místo „česko-německého konfliktu“ uvést „československo-německého konfliktu“ (s. 5); jednotně uvádět zeměpisná jména (Jelení Hora doplnit původně Hirschberg, nyní Jelenia Góra -s. 16; místo Graz uvést Štýrský Hradec – s. 26; místo Aachen naopak použít Cáchy – s. 28). Škoda, že z práce nevyplývá, jaký podíl z celkového počtu historických disertací se autorce podařilo nashromáždit. Pravděpodobně se však bude jednat o rozhodující podíl. Za slabé místo práce považuji poněkud útlý seznam literatury. Bylo by jej třeba doplnit minimálně o Kárníkovu trilogii o první ČSR (vzhledem k pojednanému roku 1938), sborník AV ČR Věda v českých zemích za druhé světové války (Praha 1998) či práci M. Glettlerové a A. Miškové Prager Professoren 1938-1948 (2001). Přimlouval bych se za publikování právě třetí kapitoly a první přílohy, avšak současně se změnou jazykového poměru, tedy potlačení obsáhlých originálních citátů v němčině, resp. jejich uvedení poznámkách nebo v příloze, a uvedení naopak obsáhlejších českých parafrází.

Práce splňuje požadavky obsahové i formální, kladené na diplomovou práci a plně ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 12. září 2006

Prof. PhDr. Ivan Jákubec, CSc.